

De ambtelijk secretaris als verbindingsofficier – Interview met Arthur Hol

Door Jac. Janssen

14 juli 2020

Welke rol speelt de ambtelijk secretaris (AS) bij de versterking van de medezeggenschap? Die vraag bespreekt Arthur Hol op de Studiedag Ambtelijk Secretaris op 29 september aanstaande. Hij ziet een groeiende rol voor advisering van de or. Een verrijking van de functie, maar met 'bijsluiter'.

Wat komt er bij die rol kijken?

'Ik kom geregeld goede ambtelijk secretarissen tegen die in mijn ogen ook een goede bestuurssecretaris zouden kunnen zijn. In elk geval als doorgroeimogelijkheid – zoals ook vice versa! Want wat maakt een ambtelijk secretaris goed? Op de eerste plaats is hij een goede praktische begeleider van de processen voor de medezeggenschap. En, om een stap verder te gaan dan het administratieve talent: hij – of zij, ik ken meer vrouwen dan mannen in dit vak – is ook in staat de processen van de medezeggenschap doeltreffend te ondersteunen.'

Bijvoorbeeld?

'Neem bijvoorbeeld het organiseren en ordentelijk doen verlopen van meetings met de achterban of met de toezichthouder erbij. Belangrijk dat de ambtelijk secretaris dat in goede banen kan leiden, waarbij meer procesbegeleiding dan alleen de administratief-organisatorische kant komt kijken. Het hangt ook af van de ruimte die de AS krijgt, maar meestal kan hij individuele or-leden ook coachend begeleiden en wegwijs maken in het spel van medezeggenschap.'

(<https://www.ornet.nl/blog/2020/01/14/het-or-secretariaat-de-smeerolie-van-de-medezeggenschap/ambtelijksecretarislogo200/>)
Studiedag Ambtelijk Secretaris op 29 september 2020

Versterk als ambtelijk secretaris je rol in tijden van verandering, tijdens de Studiedag Ambtelijk Secretaris (<https://ambtelijksecretaris.ornet.nl/>) op 29 september. Je krijgt nieuwe inzichten in actualiteiten en handvatten om je kennis in 1 dag bij te spijkeren.

Een exclusieve dag om jezelf te ontwikkelen! Bekijk het programma (<https://ambtelijksecretaris.ornet.nl/programma>).

En op de tweede plaats?

'Ook moet een ambtelijk secretaris sterk zijn op de inhoud, dat wil zeggen van wetgeving op medezeggenschapsvlak. Dat betekent uiteraard wetskennis, om te beginnen van de WOR. En WMCZ als die rol

ook wordt vervuld voor de cliëntenraad bij een zorginstelling. En daarnaast van aanpalende wetgeving zoals arbowet, arbeidstijdenwet, soms cao-wetgeving en dergelijke. Ook is hij goed op de hoogte van wat er gebeurt in medezeggenschapsland. Wat zijn veelvoorkomende vraagstukken? Welke oplossingen worden er zoal gekozen? Zijn er ook alternatieve modellen voor de medezeggenschap? De AS kan helpen de gekozen or-leden hun weg te vinden in de medezeggenschap. Hij verzorgt vaak ook de eerste introductie in deze materie, als de ruimte daarvoor wordt gegund.'

Lees ook: Organiseer het or-secretariaat, er is alle reden toe

(<https://www.ornet.nl/blog/2020/07/03/organiseer-het-or-secretariaat-er-is-alle-reden-toe/>)

De ambtelijk secretaris staat 'los' van de partijen, anders dan de gekozen or-leden.

'Zeker. Inhoudelijk kan de AS ook een licht-inhoudelijke rol spelen, zoals gezegd. Dat zie je steeds vaker. Omdat hij een vraagbaak is, bijvoorbeeld op het gebied van de WOR. Hoe zitten bepaalde zaken? Hoe werkt dat in de praktijk? Hij heeft vaak niet de meeste kennis van de organisatie, maar wel van het medezeggenschapsproces.'

Hoe zie je die parallel met de bestuurssecretaris?

'Beiden ondersteunen de raad waar ze voor werken, zonder er deel van te zijn. Ook de AS is een min of meer neutrale figuur, in dienst van de or. Hij kan met meer afstand naar de materie kijken. Dat vormt ook een voordeel in het overleg met de bestuurder. Een AS kan de or voorbereiden op dat gesprek: hoe gaan we dat aan? De bestuurder zal hem niet associëren met standpunten inzake de inhoud van onderwerpen waarover overlegd wordt. De goede ambtelijk secretaris is een bruggenbouwer tussen or en bestuurder. En tussen de or en het overige personeel.'

Bijsluiter

'Daar zit ook de beperking van de rollen die een AS speelt. Naarmate je namelijk meer overstapt van procesbegeleiding en -ondersteuning naar de rol van materie-deskundige, groeit het risico dat je met de vingers tussen de deur komt. Doordat je geassocieerd wordt met de inhoud. Dat is de bijsluiter bij een grotere rol als inhoudsdeskundige: het kan je status als neutrale bruggenbouwer ondergraven.'

Hoe bedoel je dat precies?

'Ik bedoel: pas op dat je niet óf de bestuurder óf de or in de weg zit doordat je geassocieerd wordt met een bepaald standpunt. Dat vergroot het risico dat je dan een andere betrekking moet zoeken. Het gebeurt dat de bestuurder de AS onder druk zet om de or *niet* te wijzen op bepaalde rechten. Een AS wordt soms "gestraft" voor een vermoede té goede advisering van de or. Dat gebeurt dan geruisloos. Bijvoorbeeld via een reorganisatie wordt de functie van de AS overtollig. Dit verzwakt dan ook weer de positie van de or.'

Hoe kun je dat risico verkleinen?

'De AS heeft meestal een solitaire rol. Er bestaat geen wettelijk recht op ambtelijke ondersteuning. Wel kennen sommige cao's, vooral in de zorgsector, dit recht toe aan de or voor een bepaald aantal uren per or-zetel per week. Ook het vangnet bij eventueel ontslag is verkleind, sinds de gemiddelde teruggang van de hoogte van de 'ontslagvergoeding' sinds de wijziging van het ontslagrecht in 2015. Dus pas op dat je de adviserende rol

voor de or niet té goed speelt, want dan ben je niet langer neutraal in ieders ogen. Maar in positieve zin kun je wel zeggen dat de functie van AS uitdagender en breder wordt, als hij meer ruimte krijgt voor zijn rol als procesbegeleider en adviseur. En dat staat voor mij voorop, met de "bijsluiter" die ik net gaf.'

Je hoort weleens: onze organisatie is te klein voor een ambtelijk

Studiedag Ambtelijk Secretaris »

secretaris. Laat de gekozen secretaris dat werk maar doen. Wat zeg jij dan?

'De meeste or-leden hebben een structureel gebrek aan tijd voor het or-werk. Omdat ze het naast hun gewone werk doen. De WOR schrijft ook niet voor dat er een or-secretaris gekozen moet worden, alleen een voorzitter en

plaatsvervanger. Als de or-secretaris alle praktische zaken moet regelen die een AS kan doen, houdt hij erg weinig tijd over voor de inhoudelijke zaken waarvoor hij eigenlijk die rol van or-lid vervult. Het gebeurt gelukkig steeds vaker dat een organisatie een ambtelijk secretaris in deeltijd inhuurt of aanstelt voor de or. Dat kan een zzp'er zijn die de or bijvoorbeeld een dagdeel in de week ondersteunt, en dit ook in andere organisaties doet. Het kan ook een aan de or toegevoegde secretaris zijn, de ambtelijk secretaris. Dat kan een wereld van verschil uitmaken voor het functioneren van de or. Bijkomend voorbeeld van een AS die ook voor andere organisaties werkt, is dat deze een breder perspectief inbrengt: het hoeft niet per se zó geregeld als jullie organisatie gewend is. Ook hier schuilt echter een risico: een AS die twee heren dient, kan in een spagaat komen als beide ondernemingsraden waarvoor hij werkt meer tijd van hem vragen.'

Wat is het voordeel van deeltijd-ondersteuning door een AS?

'Het leert de or wat de toegevoegde waarde van een AS is. En dat is veel. Deze bezit de skills, de werkhouding en de filosofie die nodig zijn voor het vervullen van de functie. Hij kan, als er een or-secretaris gekozen is, ondersteuning bieden in praktische zin. Maar ook een brug vormen naar ingehuurde experts zoals advocaten, een bedrijfsarts of specifieke adviseurs. En door zijn wetskennis hoeft de or minder vaak, of gericht, experts zoals advocaten in te huren. Daarmee bespaart de organisatie op externe kosten en verdient de AS zichzelf dubbel en dwars terug.'

Nog even die parallel met de bestuurssecretaris: allebei diplomaten?

'Zo zou ik het niet meteen noemen; we moeten voorkomen dat de AS een alleskunner moet zijn. Ik zie in beide functionarissen de capaciteit om een soort stakeholdermanager te zijn; een verbindingssfiguur. Als een AS die drie aspecten goed onder de knie heeft – procesbegeleider, ondersteuner en inhoudelijke vraagbaak – dan is hij of zij ook een goede kandidaat voor de functie van bestuurssecretaris.'

'Het valt mij op dat dit nog zelden gebeurt. Komt het doordat bestuur en medezeggenschap als zulke verschillende zaken worden gezien? Of maak je dan een overstap naar het "andere kamp"? Het is het onderzoeken waard of dat bij je past. Maar je kan natuurlijk ook AS worden bij een cliëntenraad, of in deeltijd bij een andere organisatie. Genoeg loopbaanperspectief, wil ik maar zeggen, ook al is je positie vaak precair.'

Arthur Hol

Partner De Koning Vergouwen advocaten,
gespecialiseerd in arbeids- en medezeggenschapsrecht,
docent Governance, opleider van ondernemingsraden.

Co-auteur van de Vakmedianet-publicaties:

Handboek Corporate Governance, 'Samenspel Bestuur, toezicht en medezeggenschap' (2018)

Medezeggenschap in beweging (2014)

www.arthurhol.nl

- » [Mobiliteitsteams om van-werk-naar-werk te gaan \(https://www.ornet.nl/blog/2020/10/02/mobiliteitsteams-om-van-werk-naar-werk-te-gaan/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/10/02/mobiliteitsteams-om-van-werk-naar-werk-te-gaan/)
- » [Nieuwe handreiking overleg tijdens coronacrisis \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/29/nieuwe-handreiking-overleg-tijdens-coronacrisis/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/29/nieuwe-handreiking-overleg-tijdens-coronacrisis/)
- » [Ontslagbescherming or ook voor leden mz? \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/28/ontslagbescherming-or-ook-voor-leden-mz/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/28/ontslagbescherming-or-ook-voor-leden-mz/)
- » [Samen met de OR naar sterker stoffenbeleid \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/25/samen-met-de-or-naar-sterker-stoffenbeleid/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/25/samen-met-de-or-naar-sterker-stoffenbeleid/)
- » [Turbulent & Participant \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/25/turbulent-participant/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/25/turbulent-participant/)
- » [De WOR is 70 jaar! \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/23/de-wor-is-70-jaar/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/23/de-wor-is-70-jaar/)
- » [Adviesaanvraag met geheimhouding, kan dat? \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/23/adviesaanvraag-met-geheimhouding-kan-dat/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/23/adviesaanvraag-met-geheimhouding-kan-dat/)
- » ['Or moet meebeslissen bij alle strategische besluiten' \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/22/or-moet-meebeslissen-bij-alle-strategische-besluiten/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/22/or-moet-meebeslissen-bij-alle-strategische-besluiten/)
- » [Zelf een sociaal statuut regelen? Voor- en nadelen van 'doe-het-zelven' voor de or \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/21/zelf-een-sociaal-statuut-regelen-voor-en-nadelen-van-doe-het-zelven-voor-de-or/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/21/zelf-een-sociaal-statuut-regelen-voor-en-nadelen-van-doe-het-zelven-voor-de-or/)
- » [Waar blijven de jongeren? \(https://www.ornet.nl/blog/2020/09/21/waar-blijven-de-jongeren/\)](https://www.ornet.nl/blog/2020/09/21/waar-blijven-de-jongeren/)

Deze website gebruikt Akismet om spam te verminderen. [Bekijk hoe je reactie-gegevens worden verwerkt \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Direct naar

[Home \(https://www.ornet.nl/\)](https://www.ornet.nl/)

[OR/magazine \(https://www.ornet.nl/or-magazine/\)](https://www.ornet.nl/or-magazine/)

[OR magazine digitaal \(https://www.ornet.nl/edities/\)](https://www.ornet.nl/edities/)

[Shop \(https://www.vakmedianet.nl/\)](https://www.vakmedianet.nl/)

Hoofdrubrieken

[Arbeidsmarkt \(https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/arbeidsmarkt/\)](https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/arbeidsmarkt/)

[OR-werkwijze \(https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/or-werkwijze/\)](https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/or-werkwijze/)

[Adviesrecht \(https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/adviesrecht/\)](https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/adviesrecht/)

Categorieën

[Artikel \(https://www.ornet.nl/categorie/artikel/\)](https://www.ornet.nl/categorie/artikel/)
(1.112)

[Boeken \(https://www.ornet.nl/categorie/boeken/\)](https://www.ornet.nl/categorie/boeken/)
(7)

[Cartoon \(https://www.ornet.nl/categorie/cartoon/\)](https://www.ornet.nl/categorie/cartoon/)
(53)

Vakmedianet

[Algemene voorwaarden \(http://www.vakmedianet.nl/wp-content/uploads/2012/11/ALW.pdf\)](http://www.vakmedianet.nl/wp-content/uploads/2012/11/ALW.pdf)

[Auteursrecht en disclaimer \(http://www.vakmedianet.nl/index.php/auteursrecht-en-disclaimer/\)](http://www.vakmedianet.nl/index.php/auteursrecht-en-disclaimer/)

[ianetshop.nl/ornet/](https://shop.ornet.nl/)

[ORnet Academy.
\(https://shop.ornet.nl/\)](https://shop.ornet.nl/)

[Events
\(https://www.ornet.nl/agenda\)](https://www.ornet.nl/agenda)

[Incompany en
Maatwerk
\(https://shop.ornet.nl/incompany\)](https://shop.ornet.nl/incompany)

[OR in de praktijk
\(https://kennisbank.ornet.nl/\)](https://kennisbank.ornet.nl/)

[Whitepapers
\(https://www.ornet.nl/whitepapers/\)](https://www.ornet.nl/whitepapers/)

[Abonneren
\(https://www.ornet.nl/abonneren/\)](https://www.ornet.nl/abonneren/)

[Adverteren
\(https://adverteren.vakmedianet.nl/onze-communities/ornetnl\)](https://adverteren.vakmedianet.nl/onze-communities/ornetnl)

[Contact
\(https://www.ornet.nl/contact/\)](https://www.ornet.nl/contact/)

[Instemmingsrecht
\(https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/instemmingsrecht/\)](https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/instemmingsrecht/)

[Wet- en regelgeving
\(https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/wet-en-regelgeving/\)](https://www.ornet.nl/blog/rubrieken/wet-en-regelgeving/)

[Column
\(https://www.ornet.nl/categorie/column/\)](https://www.ornet.nl/categorie/column/) (1.075)

[Joeps Loep
\(https://www.ornet.nl/categorie/joeps-loep/\)](https://www.ornet.nl/categorie/joeps-loep/) (28)

[Jurisprudentie
\(https://www.ornet.nl/categorie/jurisprudentie/\)](https://www.ornet.nl/categorie/jurisprudentie/) (548)

[Nieuws
\(https://www.ornet.nl/categorie/nieuws/\)](https://www.ornet.nl/categorie/nieuws/) (10.770)

[Vragenservice
\(https://www.ornet.nl/categorie/vraagbaak/\)](https://www.ornet.nl/categorie/vraagbaak/) (1.408)

[Privacy statement en
cookies
\(http://www.vakmedianet.nl/index.php/cookies/\)](http://www.vakmedianet.nl/index.php/cookies/)

[Publicatievoorwaarden
\(http://www.vakmedianet.nl/wp-content/uploads/2013/07/Publicatievoorwaarden-Vakmedianet-juli-2013.pdf\)](http://www.vakmedianet.nl/wp-content/uploads/2013/07/Publicatievoorwaarden-Vakmedianet-juli-2013.pdf)